

CRONICA ACTIVITĂȚII SECȚIEI DE ISTORIE PE ANUL 1980

de ELENA ARTIMON

Prezenta cronică își propune o sumară trecere în revistă a activității științifice desfășurată de colectivul secției.

I CERCETĂRI ȘTIINȚIFICE

a) Săpături arheologice

ALEXANDRU ARTIMON — *Comuna Tîrgu Trotuș — jud. Bacău.* În campania din 1980 au continuat săpăturile arheologice în așezarea medievală din comuna Tîrgu Trotuș, la locul „Țarna Nouă.” Cercetările întreprinse au contribuit la delimitarea zonei vechi a Tg. Trotuș și au dovedit încă o dată că aici exista în sec. XV—XVII un centru meșteșugăresc și comercial înfloritor.

VIOREL CĂPITANU — *Răcățău, comuna Horgești — jud. Bacău.* În campania din anul 1980 au continuat cercetările arheologice din cetățuia dacică de la Răcățău, trasîndu-se secțiunile S.XXII și XXIII, de unde s-a scos la iveală un material arheologic bogat format din locuințe, vetre, chirpic, ceramică, podoabe, unelte, arme și foarte multă faună.

IOAN MITREA — *Izvoare—Bahna, comuna Bahna — jud. Neamț.* În campania din 1980 au continuat săpăturile arheologice în punctul „La pod la Hărmănești”, avînd ca obiectiv principal urmărirea liniei așezării din epoca formării poporului român în partea de SE a așezării, precum și surprinderea a noi complexe de locuire aparținînd epocii amintite (sec. VI—IX).

DAN MONAH — *Comuna Poduri — jud. Bacău.* În campania din anul 1980 au continuat săpăturile arheologice în punctul „De lîl Ghindaru”, urmărindu-se stabilirea stratigrafiei stațiunii. În acest sens au fost trasate două secțiuni transversale SII și SIII, în urma cărora s-a stabilit următoarea stratigrafie: strat vegetal, strat Cucuteni B, strat Cucuteni A—B, Cucuteni A3, Cucuteni A2, Precucuteni III (faz. fin lă), Precucuteni III — clasic, Precucuteni II. (Lucrările au fost efectuate în colaborare cu Muzeul de istorie al R. S. România — București și Complexul muzeal Neamț).

b) Cercetări de arhivă

LUCIA ANTOHI — *Aspecte ale dezvoltării social-economice și politice a jud. Bacău în per. 1919—1947 (finalizare)*

ELENA ARTIMON — *Aspecte ale dezvoltării social-economice și politice a jud. Bacău în per. 1850—1918 (finalizare)*

II LUCRĂRI ȘTIINȚIFICE APĂRUTE ÎN ANUL 1980

ELENA ARTIMON: *Cronica activității secției de istorie pe anul 1980*, în *Carpica*, XII, Bacău, 1980, p. 319 și urm.

ALEXANDRU ARTIMON: 1. *Un t zaur monetar de aur din secolele XVI—XVII descoperit în comuna Ștefan cel Mare, jud. Bacău*, în *Carpica*, XII, Bacău, 1980, p. 215—228.

2. *Cercetările arheologice din așezarea medievală de la Tg. Froțuș (jud. Bacău)*, în *Materiale și cercetări arheologice* vol. XIV, Tulcea, 1980, p. 598—618.

3. *Descoperirile de epocă feudală de la Adjutul Vechi (jud. Vrancea)*, în *Materiale și cercetări arheologice* vol. XIV, Tulcea, 1980, p. 591—597.

VIOREL CĂPITANU, IOAN MITREA, VASILE URSACHI, *Catalogul expoziției „Civilizația traco-geto-dacică și continuitatea sa în epoca formării poporului român”*, Bacău, 1980, 64 p. text + 16 p. ilustrație.

IOAN MITREA: 1. *Regiunea centrală a Moldovei dintre Carpați și Siret în s.c. VI—IX e.n.*, în *Carpica*, XII, Bacău, 1980, p. 55—190 (text+150 planșe).

2. *Șantierul arheologic Izvoare—Bahna*, în *Materiale și cercetări arheologice*, vol. XIV, Tulcea, 1980, p. 432—449.

3. *Bacăul în acte și documente*, XV, în *Ateneu*, revistă social-culturală a Comitetului județean de cultură și educație socialistă, Bacău, nr. 141 martie 1980.

DAN MONAH, *Raport preliminar asupra cercetărilor arheologice din comuna Poduri, jud. Bacău*, în colab.), în *Materiale și cercetări arheologice*, vol. XIV, Tulcea, 1980, p. 86—99.

2. *Idoli nioloni din cultura Cucuteni*, în *Cercetări istorice*, 9—10, Iași, 1980.

III PARTICIPĂRI LA SESIUNI ȘI SIMPOZIOANE ȘTIINȚIFICE

LUCIA ANTOHI: *Cronologia grevei generale din octombrie 1920. Simpozionul științific „60 de ani de la greva generală din octombrie” 1920*, Bacău, 18 octombrie 1980.

ELENA ARTIMON — *Valorificarea muzei tică și cultural-educativă a patrimoniului prin expozițiile temporare și itinerate. Sesiunea științifică „Botoșani — permanențe istorice”*, Botoșani 23—24 februarie 1980.

ALEXANDRU ARTIMON: 1. *Contribuții la cunoașterea circulației monedelor venețiene de aur p teritoriul Moldovei în sec. XIV—XVII. Sesiunea științifică „Botoșani — permanențe istorice”*, Botoșani, 23—24 februarie 1980.

2. *Descoperirile de epocă feudală de la Adjutul Vechi, jud. Vrancea*, Sesiunea anuală de rapoarte, Tulcea, 20—23 martie 1980.

3. *Cercetările arheologice din așezarea medievală de la Tg. Froțuș, jud. Bacău*, Sesiunea anuală de rapoarte, Tulcea, 20—23 martie 1980.

4. *Considerații istorice și arheologice privitoare la un oraș dispărut — Tg. Trotuș* —, Sesiunea științifică „2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent, de sub conducerea lui Burebista” Tg. Ocna, jud. Bacău, 9—10 mai 1980.

5. *Contribuții la cunoașterea culturii daco-carpice în lumina descoperirilor din comuna Ștefan cel Mare, jud. Bacău*. Sesiunea științifică „2050 ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent”, Bacău, 17—18 mai 1980.

6. *Considerații istorice privitoare la cercetările arheologice de la Volovăț*. Sesiunea științifică „2050 de ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent condus de Burebista”, Suceava, 23—24 iunie 1980.

7. O pagină glorioasă din istoria patriei — Posada 1330. Sesiunea științifică „650 de ani de la victoria de la Posada”, B. cău, 15 noiembrie 1980.

8. *Descoperirile arheologice de la Adjudul Vechi și valoarea lor istorică*. Sesiunea științifică „Locul Vrancei în istoria și cultura poporului român” —, Focșani, 12—13 decembrie 1980.

VIOREL CĂPITANU : 1. *Descoperiri arheologice în așezarea geto-dacă de la Răcătău, jud. Bacău*, Sesiunea anuală de rapoarte, Tulcea, 20—23 martie 1980.

2. *Descoperiri geto-dacice în județul Bacău*. Sesiunea științifică „2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent de sub conducerea lui Burebista”. Tg. Ocna, jud. Bacău, 9—10 mai 1980.

3. *Importanța descoperirilor de la Răcătău în contextul civilizației geto-dacice*. Sesiune științifică „2050 ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent”, Bacău, 17—18 mai 1980.

4. *Rituri și ritualuri de înmormîntare în necropolele dacice și carpo-dacice din jud. Bacău*. Sesiunea științifică „Continuitate multi-milenară”, Muzeul de istorie al Transilvaniei, Cluj-Napoca, 27—29 mai 1980.

5. *Geto-dacii la est de Carpați în vremea lui Burebista—Decebal*. Sesiune științifică, Iași, 12 iunie 1980.

6. *Contribuții la cunoașterea civilizației geto-dacice în așezarea de tip davă de la Răcătău — Bacău*, Simpozion național de tracologie, ediția a III-a, Arad, 13 decembrie 1980.

VASILE FLOREA : 1. *Limba — argument de continuitate a poporului român*. Simpozion științific „2050 ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent”, Bacău, 6 iunie 1980.

2. *Dovezi ale continuității poporului român reflectate în lexic*. Sesiunea științifică „Locul Vrancei în istoria și cultura poporului român”, Focșani, 12—13 decembrie 1980.

IOAN MÎTREA : 1. *Autohtoni și slavi pe teritoriul Moldovei, în sec. VI—VII, în lumina ultimelor cercetări arheologice din Moldova*. Sesiunea științifică „Botoșani — permanențe istorice”, Botoșani, 23—24 februarie 1980.

2. *Cercetările arheologice din așezarea de la Davideni-Neamț (sec. V—VII)*. Sesiunea anuală de rapoarte, Tulcea, 20—23 martie 1980.

3. *Rezultatele cercetărilor din cadrul șantierului arheologic Izvoare-Bahna (sec. II—III; sec IV—V; sec VI—VII și sec. VIII—IX). Sesiunea anuală de rapoarte, Tulcea, 20—23 martie 1980.*

4. *Continuitatea și romanitatea în epoca formării poporului român în lumina cercetărilor arheologice din județul Bacău. Sesiunea științifică „2050 de ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent de sub conducerea lui Burebista” Tg. Ocna, jud. Bacău, 9—10 mai 1980.*

5. *Regiunea centrală a Moldovei dintre Carpați și Siret în secolele VI—IX e.n. Sesiunea științifică „2050 ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent”, Bacău, 17—18 mai 1980.*

6. *De la geto-daci la români în lumina cercetărilor arheologice din Moldova. Sesiune științifică Focșani, 24 mai 1980.*

7. *Tipuri de așezări și locuințe din secolele VI—IX din regiunea subcarpatică a Moldovei. Sesiunea științifică „Continuitate multi-milenară”, Muzeul de istorie al Transilvaniei, Cluj-Napoca, 27—29 mai 1980.*

8. *Civilizația geto-dacică și continuitatea sa în epoca etnogenezei românilor în lumina cercetărilor arheologice din jud. Bacău. Simpozion științific „2050 ani de la constituirea primului stat dac centralizat și independent” Bacău, 6 iunie 1980.*

9. *Descoperiri arheologice din Hallstattul târziu la Mileștii de Sus (jud. Bacău). Sesiunea științifică „Locul Vrancei în istoria și cultura poporului român”, Focșani, 12—13 decembrie 1980.*

DAN MONAH : 1. *Raport preliminar asupra cercetărilor arheologice de pe șantierul Poduri, jud. Bacău. Sesiunea anuală de raportare, Tulcea, 20—23 martie 1980.*

2. *Noi date despre populațiile pretracce din zona subcarpatică a Moldovei. Sesiunea științifică „Petrodava 2000” Piatra-Neamț, 16—17 mai 1980.*

3. *Cîteva remarci asupra cauzelor și efectelor exploziei demografice cuceritene. Al XV-lea Congres de științe istorice. București, 12 august 1980.*

IV. ORGANIZĂRI DE SESIUNI ȘI SIMPOZIOANE ȘTIINȚIFICE

În anul 1980, colectivul secției de istorie a Muzeului județean de istorie și artă Bacău, a organizat sau a colaborat la organizarea următoarelor sesiuni și simpozioane științifice, prilejuite de sărbătorirea unor momente importante din istoria poporului român :

a) Sesiuni

— *Civilizația traco-geto-dacică și continuitatea sa, în epoca formării poporului român, Bacău, 17—18 mai 1980.*

b) Simpozioane :

— *„2050 ani de la formarea primului stat dac centralizat și independent”, Bacău, 6 iunie 1980.*

— *„60 ani de la greva generală din octombrie 1920”, Bacău, 18 octombrie 1980.*

— „650 ani de la victoria de la Posada“, Bacău, 15 noiembrie 1980.

V. EXPOZIȚII TEMPORARE

În anul 1980, colectivul secției de istorie a organizat 5 expoziții temporare :

— *Civilizația traco-geto-dacică și continuitatea sa, în epoca formării poporului român* în colaborare cu Muzeul de istorie din Roman și Muzeul de istorie din Gheorghe Gheorghiu-Dej. Expoziția a fost itinerată și în orașele Gheorghe Gheorghiu-Dej și Roman.

— *Civilizația geto-dacică în perioada clasică*, organizată în colaborare cu Muzeul de istorie al Transilvaniei, Muzeul municipiului București și alte muzee județene. Această expoziție a fost itinerată în anul 1980 în următoarele țări Olanda, R. F. Germania, Bulgaria, Franța.

— *Independența — permanență a istoriei poporului român.*

— *Momente ale luptei poporului român pentru realizarea unității statale.*

— *60 de ani de la greva generală din octombrie 1920.*

Cronica de față a avut în vedere și de data aceasta să facă o succintă trecere în revistă a activității științifice și expoziționale desfășurată de colectivul secției de istorie în decursul anului 1980. Totodată trebuie să facem remarcă asupra faptului că întreg colectivul secției a desfășurat în anul 1980 și o bogată activitate cultural-educativă și politică în școli, instituții, întreprinderi, case de cultură și cămine culturale, unde au fost susținute peste 375 expuneri, dezbateri, lecții model, simpozioane și mese rotunde.

Muzeografiile de la secția de istorie au fost mereu preocupați de a asigura întotdeauna o înaltă ținută științifică conferințelor, simpozioanelor, lecțiilor tematice desfășurate în sălile de expoziție, precum și îndrumări grupurilor de vizitatori, asigurând întotdeauna ghidaje diferențiate în funcție de nivelul de pregătire al grupurilor.

De asemenea menționăm că specialiștii secției de istorie au participat în permanență la dezbaterile din cadrul cercurilor de istorie de la diferite școli, coordonând totodată activitatea acestora iar în unele instituții și întreprinderi au dat asistență de specialitate și au sprijinit organizarea punctelor de documentare politico-ideologică.

Articolele privind creșterea patrimoniului muzeal sau cele care evocă momentele importante din istoria poporului român, apărute în presa centrală, locală, reviste de specialitate, prezentările la posturile de radio București, Iași și centrul de radioficare local, precum și itinerarea unor expoziții tematice demonstrează cu prisosință bogata activitate desfășurată de colectivul de muzeografi ai secției de istorie.